

Т.І.Яворська, кандидат економічних наук, доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІЗРАЇЛЮ

Стійкий розвиток сільського господарства і сільських районів Ізраїлю повинен враховувати обмеженість природних ресурсів країни. Це призвело до опрацювання політики, направленої на здійснення конкретних заходів, які дозволять забезпечити охорону природних ресурсів і одночасно стимулювати розробку технологій, які підвищать ефективність сільськогосподарського сектора з врахуванням вирішення багатьох суттєвих питань. Одним із таких питань є, наприклад, можливість дрібних селянських господарств закупляти нові технології і необхідні для них засоби виробництва.

Для здійснення політики стійкого розвитку сільського господарства, урядом Ізраїлю у 2005 році було створено міжміністерський керівний комітет (на рівні генеральних директорів міністерств) на чолі з представником Міністерства з охорони навколишнього середовища. Комітет підготував «Стратегічну програму стійкого розвитку» і надалі займається координацією зусиль всіх задіяних урядових структур у виконанні основних напрямків цієї програми.

В Міністерстві сільського господарства і розвитку сільських районів Ізраїлю, в свою чергу, був сформований внутріміністерський керівний комітет. Спеціалістами комітету сформульовані основні параметри Програми стійкого розвитку, які відповідають політиці Міністерства, направлених на зростання сільськогосподарського сектору економіки з виділенням наступних основних моментів: просторовий розподіл сільського господарства (з врахуванням всіх існуючих в країні сільськогосподарських

структур), експорт, ефективне використання факторів виробництва (вода, капіталовкладення, праця) . При розробці Програми, головна увага зверталася на наступні області:

- водозбереження і ефективне використання питної і рециркульованої води, а також додаткових джерел води;
- відходи сільського господарства, їх знищення, переробка і вторинне використання;
- зменшення ролі засобів сільськогосподарського виробництва у порівнянні із збільшенням застосування екологічних замінників;
- розвиток сільських районів – питання землекористування, дренаж і недопускання ерозії ґрунту, принципи планування, які сприяють стійкому розвитку.

В Програмі стійкого розвитку передбачене врахування наступних питань охорони навколишнього середовища:

- недопущення ерозії і виснаження ґрунту;
- охорона сільськогосподарських угідь (рілля і незрошувані землі) при нестачі води;
- технології стійкого сільського господарства (органічне землеробство, екстенсивне фермерське господарство тощо);
- сільське господарство як єдиний споживач солоної і іншої забрудненої води;
- охорона сільських районів від процесів урбанізації;
- достатня протяжність неосвоєних територій;
- ландшафтне землеробство в поєднанні із агротуризмом;
- охорона районів, які представляють історичну і культурну цінність.

Вирішення проблеми стійкого розвитку в Ізраїлі передбачає зв'язок розвитку села з охороною навколишнього середовища. Цей підхід знаходить своє відображення в організації навчально – консультативної роботи, яка охоплює таку тематику, як стійкий розвиток сільського господарства, екологічні технології сільськогосподарського виробництва, переробка

відходів сільського господарства, розвиток агролісоводства, пустинне землеробство і боротьба з розширенням пустелі.

Питання взаємодії між сільським господарством як джерелом продовольства і зайнятості, втіленням традиційного образу життя, з однієї сторони, і стабільним використанням природних ресурсів на користь суспільства, з іншої в Ізраїлі, як і в інших країнах світу, вимагає ще багато інтелектуальних зусиль і капіталовкладень. Вони в першу чергу повинні бути направлені на опрацювання політичних мір, на проведення наукових досліджень, на розробку нових технологій і їх розповсюдження, на здійснення заходів, направлених на взаємодію суспільного і приватного сектора.

Література

1. Цви Херман. Устойчивое развитие в области сельского хозяйства и прогресс на селе – непростые дилеммы // Журнал «Шалом», Израиль, 2005р – с.21 - 24